

روزنامه **سیداس**، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی **صبح ایران** • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان قاضی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آجهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۸ • تلفن امور آجهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۱۹۸۰۴۴۰ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۴۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۶۵۰۷ – ۰۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: مصمیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

شنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۲۹ شوال ۱۴۴۴ • ۲۰ می ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۵۷ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۴:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۲۶
اذان صبح فردا ۳:۱۵ • طلوع آفتاب ۴:۵۵

سبقت

دیالوگ روز

فیلم کوتاهی درباره عشق - کریستف کیشلوفسکی - ۲۰۰۴

«تومک» (لوباشکو): چرا آدم‌ا گریه می‌کنن؟ تو نمی‌دونی؟ تو هیچ وقت گریه نکردی؟

قیم (استفانیا ایونسکا): فقط به بار خیلی وقت پیش. مردم به دلایل مختلفی گریه می‌کنن. وقتی کسی می‌میره، وقتی تنها میشن، وقتی که دیگه تحمل ندارن... تومک – تحمل چیو؟ قیم: تحمل زندگی کردنو، وقتی که درد می‌کشن... تومک+ می‌شه بر درد غلبه کرد؟ کسی را می‌شناختم که دندون درد داشت اتو روز به برق و صبر کرد، بعد اون گذاشت روی شوش و دندون دردشو فراموش کرد.

اثر کم آبی و تغییر اقلیم بر تهران

مهدی زارخ

دارند که بر اکوسیستم‌ها و تنوع زیستی فشار وارد می‌کند. چالش‌های محیط زیستی تأثیرگذار بر جهان مانند تغییرات اقلیمی -کمبود آب، ازدست‌دادن تنوع زیستی و آلودگی با شکاف بین تقاضاهای توسعه، انگیزه‌های ضعیف و ظرفیت برنامه‌ریزی اقتصادی و توسعه در سطح ملی در کشورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه ترکیب می‌شوند. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۲۹ شمسی، ۲۰۵۰ میلادی خسارت جمعی ناشی از تغییرات اقلیمی و تخریب محیط زیست مرتبط به آن به هشت تریلیون دلار برسد و تولید ناخالص داخلی جهانی را تا سه درصد کاهش دهد و اثرات نامتناسی بر فقیرترین مناطق جهان داشته باشد. رشد انداره و سرعت رشد غیر«سبز» بیشتر و سریع‌تر از ظرفیت و تعهد برای بازسازی، تجدید، و دوباره پرکردن منابع محیطی بوده است. میزان دی‌اکسید کربن موجود در جو در شش دهه منتهی همه دهه‌های آداری و اجرایی ملزم شده‌اند ۲۵ درصد از مصرف ۲۰۲۰ میلادی حدود ۲۵ درصد و از شروع انقلاب صنعتی در ابتدای قرن نوزدهم حدود ۴۰ درصد افزایش یافته است. انتظار می‌رود میانگین دمای جهانی در چند دهه آینده تا دو درجه سانتی‌گراد (در بعضی برآوردها تا سه درجه پیش‌بینی شده است) افزایش یابد. ایران بعضی برآوردها تا سه درجه پیش‌بینی شده است) افزایش یابد. ایران ابتدای قرن نوزدهم حدود ۲٫۶ درجه سانتی‌گراد میانگین دما و کاهش ۳۵ درصدی بارندگی مواجه خواهد شد. ایران از نظر انتشار گازهای گلخانه‌ای اولین کشور خاورمیانه و هفتمین کشور جهان است. سهم سطح بالای ایران در انتشار گاز‌های گلخانه‌ای به تولید و مصرف قابل توجه نفت، گاز و شهرنشینی سریع مربوط می‌شود. تغییر در الگوهای اقلیمی می‌تواند زندگی را در معرض خطر قرار دهد. بروز بیشتر سیل می‌تواند منجر به گسترش بیماری‌های ناشی از آب، جراحات و خطرات شیمیایی شود. با گسترش دامنه جغرافیایی پشه‌ها و کنگه‌ها، آنها می‌توانند بیماری‌ها را به مکان‌های جدید منتقل کنند. پدیده موسنون اقیانوس هند که عمدتا به مناطق ساحلی محدود بود در سال ۱۴۰۱، مناطقی تا شمال هندوستان (هیمالایا) و شمال ایران (البرز) را تحت تأثیر قرار داد و موجب خسارت‌های جانی، آسیب به منابع غذایی و در نتیجه تهدید سلامت مردمان بیشتری شده است. آب موجود در مخازن سدهای پیرامون تهران به دلیل ترکیبی از تغییرات اقلیمی، سوءمدیریت منابع و استخراج بیش از حد به سرعت در حال کاهش است. در نتیجه، احتمالا تهران در دهه پیش‌رو با کمبود آب بسیار قابل توجهی مواجه است. مخازن سدها به دنبال خشک‌سالی طولانی‌مدت که منطقه را برای دو سال متوالی تحت تأثیر قرار داد؛ تقریبا خالی است. در ۱۲ اردیبهشت۱۴۰۲ گزارش شد که سدهای تهران ۵۰۴ میلیون مترمکعب آب دارند که هشت درصد کمتر از مدت مشابه سال گذشته است. حجم کل مخزن سدهای پنج‌گانه تهران

یادداشت

ضرورت‌های اخلاقی حرفه کارشناسی

حامد خانجانی

کارشناس رسمی دادگستری

دارند، استعلام و نظرخواهی می‌کنند. در قوانین و مقررات جاری کشور درخصوص کارشناسی مفاد و موارد متعددی مطرح است که حیثه وظایف کارشناسان رسمی دادگستری را مشخص می‌کند.
قانون آیین دادرسی مدنی مواد ۲۵۷ و ۲۶۹، قانون آیین دادرسی کیفری مواد ۱۵۵ تا ۱۶۷، قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری و آیین‌نامه اجرائی قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری اهم این قوانین هستند.
نظریه کارشناسی، نتیجه پرونده و فرجام هریک از طرفین اختلاف را مشخص می‌کند. ازاین‌رو اگر کارشناس در انجام احسن وظایف خود کوتاهی کند، ممکن است موجبات تضییع حقوق افراد را فراهم آورد. علاوه بر عموم مردم جامعه در موقعیت طرفین دعوی در پرونده‌های قضائی، کارشناسان هم با گروه همکاران خود در ارتباط هستند و هم با عوامل دادگاه و این ارتباطات حیثه اخلاق حرفه‌ای کارشناسی را شکل می‌دهد. با توجه به هم‌پوشانی اخلاق و قانون در موارد متعددی، بسیاری از ارکان اخلاق حرفه کارشناسی، کمبود دانش در مواد قانونی ذکر شده است. در ادامه نکاتی چند از مسائل اخلاقی این حرفه مورد اشاره قرار می‌گیرد.
۱- برای اشراف کامل بر موضوع پرونده و کشف حقیقت در حیثه صلاحیت کارشناسی، کارشناس باید هم به لحاظ برخورداری از دانش و هم صرف وقت تمام تلاش خود را انجام دهد. این وظیفه اخلاقی کارشناسان است تا همواره از آخرین تحولات علمی در حوزه تخصصی خود اطلاع و آگاهی داشته باشند. کمبود دانش در موضوعات تخصصی کارشناسی موجب ارائه نظرات نادرست شده و ممکن است به تضییع حقوق طرفین دعوی بینجامد. همچنین کارشناسان باید برای مطالعه پرونده و بررسی میدانی و محلی و استماع اظهارات طرفین وقت کافی صرف کنند. گاهی ممکن است چنین اتفاق بیفتد که به دلیل مشاغل متعدد یا پذیرش تعدد پرونده‌های کارشناسی، کارشناسان وقت کافی ای برای اشراف بر موضوع و نتیجه‌گیری صحیح صرف نکنند.
۲- با توجه به اینکه روش ارجاع پرونده‌های کارشناسی از طرف مراجع

• **عشایر ایل قره‌داغ که به دلیل خشک‌سالی شدید کوچ بهاره خود را به مناطق ییلاقی پیش از موعد آغاز کرده بودند با بارش سنگین برف در پنج‌ه‌اوششمین روز از بهار ۱۴۰۲ مواجه شدند. عکس: مهدی ایمانی، فارس**

زنان

زنان افغان

از کار آفرین تا پزشکان خانه‌نشین

وزارت صنعت و تجارت حکومت طالبان می‌گوید که تعداد زنان کارآفرین نسبت به سال پیش و آغاز حضور طالبان ۶۶ درصد افزایش یافته است. به گزارش طلوع‌نیوز طبق گفته عبدالسلام جواد سخنگوی این وزارت «در سال ۱۴۰۱ مجموعاً ۶۴۱ نفر از بانوان جواز شرکت تجارتي و سرمایه‌گذاری اخذ کرده‌اند. در حالی که در سال ۱۴۰۰ تنها ۳۸۵ جواز اخذ کرده بودند. اتناق تجارت زنان ۵۶۰ عضو دارد و در تمام کشور در حدود ۸ هزار نفر در بخش‌های مختلف تجارت عملاً فعالیت دارند. فعالیت‌هایشان در تمام سسکتورها جریان دارد. حضور بانوان در عرصه سرمایه‌گذاری و اقتصاد کشور می‌تواند امنیت غذایی خانواده‌ها را بالا برده و دامنه فقر در کشور را محدود کند». البته این آمار از سوی منبع دیگری تأیید نشده است. این درحالی است که رسانه‌ها و زنان افغان از محدودیت‌های دیگر علی‌الخصوص در زمینه بهداشت خبر می‌دهند. طالبان با تسلط بر افغانستان محدودیت‌های گسترده‌ای بر زنان وضع کرده‌اند و اعمال این محدودیت‌ها در عرصه‌های مختلف زندگی اجتماعی، زنان را کاملاً به انزوا کشانده است. علاوه بر محرومیت از حق آموزش، تحصیل و کار، دسترسی آنان به خدمات بهداشتی نیز به شکل بی‌پیشینه‌ای محدود شده است. زنان و دختران پس از این براساس دستور طالبان از حق دسترسی آزاد به خدمات بهداشتی نیز محروم شده‌اند.
طالان در جریان ۲۱ ماه گذشته، در ولایت‌های مختلف، مقررات دست‌وپاگیری بر کارمندان بهداشت وضع کرده‌اند.
مأموران امر به معروف این گروه در بیشتر نقاط کشور از پزشکان آزمون دینی می‌گیرند. منابع آگاه به روزنامه ۸ صبح افغانستان گفته‌اند که ریاست امر به معروف و نهی از منکر طالبان در قندهار به کارمندان بهداشت زن دستور داده است که بدون محرم نمی‌توانند به سرکار بروند. این سوال مطرح دارد. صندوق جمعیت سازمان ملل متحد نداشتنه باشند و شوهرشان را از دست داده باشند چگونه با این ممنوعیت کنار بیایند؟
به اینها همچنین باید گذراندن امتحان دینی و پرداخت ۱۰ هزار افغانی برای اخذ اجازه فعالیت از اداره امر به معروف و نهی از منکر طالبان را نیز اضافه کرد. این محدودیت‌ها بر زنان در حالی اعمال می‌شود که افغانستان همچنان در فهرست میزان بلند مرگ‌ومیر مادران در جهان قرار دارد. صندوق جمعیت سازمان ملل متحد احتمال داده که تا سال ۲۰۲۵ میلادی در افغانستان ۵۱ هزار مورد مرگ مادران در اثر زایمان رخ دهد. براساس این آمار، به‌طور متوسط سالانه ۱۲ هزار و ۷۵۰ زن در هنگام زایمان جان می‌یازند.

در این میان امید زبادی به مؤسسات بین‌المللی وجود ندارد. رسانه‌های خارجی با توجه به موضع سازمان ملل در قبال محدودیت‌هایی که زنان را حتی از داشتن زندگی عادی محروم می‌کند، به نقل از زنان در افغانستان گزارش داده‌اند که سازمان ملل به آنان «خیانت» کرده است.

یک رسانه خارجی که از سوی مدیر سابق سرویس جهانی بی‌بی‌سی و سردبیر روزنامه تایمز تأسیس شده، در گزارشی تحت عنوان «خیانت سازمان ملل به زنان در افغانستان» ادعا کرده که این سازمان از «کارمندان زن محلی در برابر آزار و اذیت و ارباب محافظت نمی‌کند».

در گزارش این رسانه که خامه‌پرس رسانه فارسی‌زبان افغانستان آن را ترجمه کرده است، اشاره شده که آژانس‌های ارشد سازمان ملل متحد از جمله یونیسف، برنامه جهانی غذا و سازمان جهانی بهداشت در مقابل فشار طالبان برای محو زنان از عملیات‌های بشردوستانه تسلیم شده‌اند و کار را صرفاً با حضور مردان ادامه می‌دهند. این رسانه به نقل از زنان در افغانستان گزارش داده که آنان سازمان ملل را در «محدودیت‌های شدید جنسیتی در کشور شریک» می‌دانند.

یک کارمند زن محلی سازمان ملل در افغانستان به این رسانه گفته که «من احساس می‌کنم که سازمان ملل با این تصمیم نه‌تنها به کارمندان زن خود، بلکه به کل زنان افغان خیانت کرد. سازمان ملل متحد تنها امید زنان افغان برای دفاع از حقوق ما بود؛ اما حتی از کارکنان خود نیز حمایت نکرد».

طبق ادعای این رسانه، «طالبان در بدنه سازمان ملل در افغانستان نفوذ کرده‌اند» و نیز تأکید شده که «سازمان ملل، آگاهانه و ناآگاهانه، پرسنل طالبان را در داخل تمام مجتمع‌های سازمان ملل استخدام کرده است».

علاوه بر انتقادات شدیدی که در افغانستان نسبت به کار سازمان

ملل وجود دارد، پیش‌ازاین نیویورک‌تایمز نیز به نقل از چند عضو ارشد مجلس نمایندگان آمریکا گزارش داده بود که موضع‌نگرتهن این سازمان در قبال ممنوعیت کار زنان منشور عمومی سازمان ملل را نقض می‌کند. همچنان دیده‌ان حقوق بشر نیز خواستار موضع قاطع و واحد در قبال محدودیت‌هایی شده که زنان را در افغانستان

از زندگی محروم می‌کند.